

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De veneratione || sanctor[um] libri duo Judoci
Clich-||touei. Neoportue[n]sis. excelle[n]tissi-||mi
Parisiensis academiae Theologi**

Clicthove, Josse

Coloniae, 1525

VD16 C 4211

Non parui habendam esse consuetudinem, summorumq[ue] pontificu[m]
constitutione[m] multiplice[m], quæ sanctor[um] uenerationem diutino
observatam usu, approbat IIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36172

LIBER PRIMVS.

protulit. **Q**uoniam si uera esset ea assertio atq; amplectēda, nō esset amplius a q̄piā proferēda sacratissimæ uirgini & m̄ri dei angelica saluatio, cœlit̄o delata. nō em̄ a q̄piā legi posset, qn̄ ip̄am is digne honoraret, & p̄claris efferret laudib⁹. **N**ō eēt p̄terea legedē in eiuſdē sacre uirginis honorē, horē canonicæ septēplices breuiusculæ, neq; maiores, q; eaz; lectio, sine ip̄ius uirginis honoratione fieri haudq̄q; posset. **Q**uinimo neq; aliq̄d de sct̄is dei officiū eccl̄iasticū, aut in horis canonicis lectit̄adis, decātadisue, aut i augustissimo sct̄i altaris offerēdo sacrificio, agi ualeret unq̄. **R**elincēdaq; foret et demēda ab ip̄o mis̄æ canone (ut uocāt) sct̄oz; sepi⁹ iterata cōmemoratio, noiaq; eoz;, in libro uite cōscripta, ex oī libro eccl̄iastico eēt abradēda. **E**orū dē q̄q; dies festi, e fastis & n̄is calēdarijs obliterandī foret & delēdi, ut ne ullus qdē dies, toto anni interuallo cuiq; sct̄oz; aut parit̄ oīb⁹ haberet solēnis. **E**t ut paucis agā, abrogāda tādē eēt oīa & abiiciēda, q̄ a principio nascentis eccl̄æ in hæc usq; t̄pa circa uenerationē sct̄oz; sunt religiose instituta, & hæctenus studiose obseruata. **S**ed quis hanc extremā feret dementiā, & tantā nō execrabitur insaniam?

Nō parui h̄ndā eē consuetudinē summoz; q; p̄t̄ificū cōstitutionē multiplicē, quæ sanctor; uenerationē diutino obseruatam usu, approbat. **Cap. III.**

Vic eccl̄iasticę cōstitutōi mō dictę, accedit etiā diuturna cōsuetudo ch̄riani ppl̄i, ab initio p̄dicatōis euāgelicę, rit⁹ hui⁹ obseruatissimi, sct̄oz; q; uenerat; oni, pp̄t̄ius addicti. **Q**uę qdē cōsuetudo, magnū p̄dus, ac momētum h̄re putāda ē, potissimū i re tā pia ac sct̄ā neq; p̄cipēdi aut repudiari debet. **N**epe ut refert canonicar; sanctionū uolumē (q̄d uulgo decretū dicit) dist. 11. ca. eccl̄iasticar;. **B. Augustin⁹**, q̄tū cōsuetudini tribuēdū sit, his apit̄ v̄bis. **E**ccl̄iasticar; cōstitutionū q̄sdam in scriptis, q̄sdā p̄o apl̄ica traditiōe p̄ successores i ministerio, cōfirmatas, q̄sdā p̄o cōsuetudinē roboratas, approbavit usus, q̄b⁹ par ritus et idē utriusq; pietatis debet affect⁹, vñ q̄s, uel aliq̄tulū sacrar; exp̄t̄ s̄r̄ar; hæsitauerit. **H**ęc itbi. **A**tq; obseruationē illā uenerationis sct̄oz;, q̄s iure dubitauerit apl̄ica traditiōe & uiroz; apl̄icor; primū in ductam

Augustinus .i.

De ueneratione Sanctorum.

ducta in pplm dei, deinde assidua cōsuetudine usq; in hodie
nū diē, inuiolate roboratā; quā p tot seculorū successiōes, to-
tius etiā ppli firmavit cōsensus. **D**ebeat itaq; scdm p̄dictā **Au-**
gustini Iniam, hmōi p̄clarā obseruatiōi, religiosus pietatis af-
fectus. **I**dem q; in libro de fide Ch̄iana (ut p̄dicta libri de-
cretorū distinctio, cap. catholica, recitat) ondit, gnali traditio-
ne ecclīa sanctā legitime dirigi, hoc mō. **C**atholica ecclīa p or-
bē terrarū diffusa, tribus modis probat̄ existere. **Q**uicqd em̄
in ea tenet̄, aut autoritas est scripturarū, aut traditio v̄lis, aut
certe propria & particularis instructio. **S**ed autoritate, tota
cōstringit̄, v̄li traditione maiorū, nihilominus tota. **P**riuat̄
ergo cōstitutiōibus & proprijs informatiōibus, unaq; p lo-
corū uarietate, prout cuiq; uisum est, subsistit & regit̄. **H**ec il-
le. Porro ritus ueneratiōis sc̄torū, manifesta scripturarū autho-
ritate sufficiēt̄q; testimonio dilucide cōprobat̄. **E**x iisdē q; sa-
cris l̄ris, idē mltiplici rōcinio pbe deducit̄, quē admodū p̄m
qdē in sc̄do capite iā est onsum, & diffusū adhuc i decimo hu-
ius libri capite & trib^o cōtinēter sequētib^o, adiutore deo, ostē-
dit̄. **A**t p̄o idē honoratiōis sc̄torū rit^o, neq; priuata est cōstitu-
tio, uni loco peculiaris ac p̄pria, & ab alio nō recepta, sed v̄lis
est traditio, & p oēs Ch̄i cultrices natiōes extēta. **Q**uis enim
ppl̄us est, sacris fidei mysterijs ibutus, ap̄d quē nō legat̄ letania
supplicatiōq; cois̄, in q̄ primū dei unū & trini iplorat̄ misc̄dia
deīn oēs sc̄ti & sancte, suo qsq; ordine & noīe, inuocāt̄, ut or-
rent deū pro nob. **Q**uā spū sc̄to dirigēte atq; inspirate, primū
(ut credo) introductā, prorsus eradere libris ac p̄mittere de-
beret ecclīa, si (ut cōtēdūt aduersarij) nō eēt orādī nec hono-
rādī sc̄ti. **Q**uare v̄li illa traditiōe maiorū p longā cōsuetudinē
corroborata, sacrarūq; l̄rarū firmissima autoritate cōprobata
scdm p̄dictā **A**ugustini Iniaz, tota cōstringit̄ ecclīa, obligāt̄q;
singuli i ea, ad illā traditionē obseruādā. **A**liorū p̄uaticatores
erūt iprobi, & graui p̄cena mulctādī. **Q**uod postremū etiā on-
dit **B. Augustinus** (ut in .xi. distinctiōe eiusdē uoluminis de
cretorū, cap. in ijs rebus, affert eius author) ita scribēs ad **Catu-**
lanū p̄sb̄m. **I**n ijs reb^o, de qbus nil certi statuit diuina scriptu-
ra, mos ppli dei & instituta maiorū, p lege tenēda sunt. **E**t sicut
p̄uaticae

LIBER PRIMVS.

puaricatores diuinæ legū, ita cōtēptores ecclīasticæ cōsuetudinū, coercēdi sunt. **H**æc ibi. **A**tqui diuina scriptura, cū in ueteri, tū in nouo instrumēto satis supq; astruit honorādos eē sc̄tōs, aptis etiā testimonijs. Idēq; p̄terea propositū, ex ei⁹ p̄tuario, rōcinatione ualida multifariā colligi p̄t, ut sequēs suo loco ostēdet sermo. **A**ccedit illi in sup, mos antiquissimus totius ecclīæ. **V**alētiore igit iure, in eo de sc̄tis uenerādis negotio, cōsuetudo populi ch̄riani, traditionesq; maiorū sunt tenēdæ. **E**t q; eā cōstitutionē obseruare cōtēpserit, ut rebellis ecclīæ & cōtumax (quēadmodū hic sentit **A**ugustinus) haud secus affici p̄cena debet, q̄ diuinæ legis transgressor publicus, q̄nquidē mores q; legi nō sunt aduersi, cōsentū utentiū approbati, legē imitat, & legis h̄nt uigorē. **A**pprobatae igit cōsuetudinis puaricator, etiā legis habet cōculcator ac uiolat. **O**mitto dedica opa, cōplura alia sc̄tōy patrum testimonia, in p̄dicta undecima dist. libri decretorū, itidē & duodecima, ceterisque proximis sparsim annotata, qbus promptū est ostēdere, quāti faciēda sit cōsuetudo, ab antiq; tpe in ecclīā introducta, & haetenus intemerate obseruata. **N**ā locū illū euoluentibus, ea p̄tinus occurrēt obuia, atq; ad manū se offerent ultro. ¶ **A**d h̄c & huic piæ obseruatiōi ch̄rianorū circa sc̄tōy uenerationē robur nō exiguū, ex multiplici diuersaq; cōstitutōe summorū p̄tificū, q; varijs t̄pib⁹ secūdū occurrētes occasiōes & causas legitimas, instituerūt uarias solēnitates sc̄tōy celebrādas i ecclīa q̄ anteanō fuerāt solitæ celebrari. **E**xēpli gr̄a. **S**ergius primus festū purificatiōis sacrosanctæ uirginis **M**ariæ cæreis accēsis & sacerdotali b̄ndictiōe cōsecratis, celebrādā sanxit. **I**nnocētius 4. octauas natiuitatis eiusdē gloriosæ uirginis, solēnitati p̄cipuæ adiungēdas statuit. **P**ræterea, sacrosancta synod⁹ **B**asilien̄sis, festū cōceptiōis cādidiſsimæ eiusdē uirginis, decreto sessionis tricesimæ sextæ, solēnitatē aut uisitatiōis eiusdē m̄ris d̄ni, decreto sessionis q̄dragesimæ tertię, celebriter agēdā cōstituit, q̄ nō desunt, q; uisitatiōis beatæ **M**ariæ solēniter celebrādæ sanctionē, **V**rbano sexto attribuāt. **A**d hæc, **E**usebius papa solēnitatē inuentionis d̄nicæ crucis (q̄ ipso sedē aplicā moderatē, facta fuerat) mādauit obseruādā, ut refert liber de

Sergius primus.

Innocētius. 4.

Eusebius.

cretorum

De ueneratione Sanctorum.

cretorum, de consecratione dist. 3. cap. Crucis dñi. **V**rbanus etiā **V**rbanus. 4.
quartus, celebritatē sanctissimi sacramēti Eucharistiæ, ordina
uit a toto pplo agendā. Quā profecto laudabilē ordinationē,
cōfirmavit in cōcilio **V**iennensū **C**lemēs. 5. ut in. 3. lib. a se de **C**lemens. 1.
nominatæ, cōstitutionū, titulo de reliquijs & ueneratione san
ctorum, cap. unico, si dñm, diffuse & luculēter explicat. **R**ursus
Calix. 3. festū dñicæ trāsfignationis haud multo añ tpa nra **C**alixtus. 3.
cōstituit, q̄tānis sexta die **A**ugusti celebrādū. **D**eniq; **B**onifa. **B**onifacius. 2.
8. dies festos duodecim **A**p̄loꝝ, quatuor **E**uāgelistaꝝ, & q̄tu
or doctoꝝ eccl̄iæ, sub officio duplici solēniter esse celebrādos
decreuit, quēadmodū sextus liber decretaliū (ut uocāt) titulo
de reliquijs & ueneratione sanctorum, cap. vnico. gloriosus de
us, latius expromit. ¶ **P**rætermitto & quidē cōsulō, uarias a
lias festoꝝ solēnitates, institutas a summis eccl̄iæ catholicæ p̄
fidibus, & diuerso tpe, & diuersis causis, rōnabiliter eos ad id
impellētibus. Ex q̄bus euadit p̄spiciū, eos q̄ oēm sanctorum ue
nerationē aspernātur & excludūt, obstinata fronte cōtraniti
pōtificijs sanctionibus, & hinc grauē inobediētiæ reatū incur
rere. **C**ū em̄ in ueteri lege, nolēs obedire sacerdotis summi i
perio, iubeat morte plecti in tātæ rebellionis expiationē, quā **D**eute. 17.
(oro)metet p̄cā, q̄ summū nouæ legis sacerdotē, imo & cō
plures eorū diuersis t̄pib⁹ eccl̄iā totā moderatos, cōtēnit, ip̄oꝝ
cōstitutiones de sc̄tis honorādis, puicaciter conculcans, & ha
bens ludibrioꝝ

¶ **G**rauiū scriptoꝝ testimonio cōprobari sanctorum ueneratio
nē, a **C**hristianis in ecclesia obseruandā. **C**ap. V

Eq; p̄mittēda sunt illustriū scriptoꝝ hoc in lo
co testimonia, sanctorum honorationē magnope no
bis cōmēdāta. ¶ **I**nter q̄s prodeat in primis **B.** **A**mbrosius. 7.
Ambrosius, in q̄dā sermone de sc̄tis martyribus dicens
Cū oīm sanctorum martyꝝ fratres deuotissime natalē celebrare
debemus, tū p̄cipue eorū solēnitas, tota nobis ueneratione cur
rāda est, q̄ in nris domicilijs propriū sanguinē p̄fuderūt. **N**ā
licet uniuersi sancti, ubiq; sint, & oibus proficiat, specialit̄ illi
pro nobis interueniūt, q̄ & supplicia ptulere pro nobis. **M**ar
tyr em̄ cū patiū, nō sibi tm̄ patiū, sed & ciuibus. **S**ibi em̄ patiū
c ad p̄miū